

Oekraïense verkiezingen zijn de belangrijkste

KATLIJN MALFLIET

Vicerector
KU Leuven
cultuur,
diversiteit,
duurzaamheid
en alumni-
werking.

Iedereen voelt ze nu: de koude rilling die door Europa loopt. De Britse historicus Timothy Garton Ash heeft gelijk wanneer hij zegt dat van alle verkiezingen in Europa op 25 mei, de Oekraïense de belangrijkste waren. Wat gebeurt in Oekraïne is bedreigend voor onze toekomst; dat is intussen duidelijk geworden. Een tijdperk van (West-)Europese vrede én Koude Oorlog is afgesloten. Een nieuwe tijd breekt aan: die van de Russische hegemonie in Europa. Het spijt me oprecht onheilsprofeet te moeten zijn, maar mijn boodschap is duidelijk: we beseffen nog niet half welke sombere toekomst West-Europa overschaduwt. Want we verspelen onze democratische waarden, die parels aan de kroon van de naoorlogse wederopbouw.

Gekidnapt

Tijdens de recente vierhoeksbesprekingen over Oekraïne in Genève heeft Rusland gedwee aanvaard dat de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) in oostelijk Oekraïne de orde mee zou helpen herstellen. Logisch: zij is tenslotte de oudste naoorlogse pan-Europese veiligheidsorganisatie. Zo is geschied. Een OVSE-delegatie gekleurd door vertegenwoordigers van verschillende nationaliteiten ging het veld in oostelijk Oekraïne verkennen... en werd gekidnapt, om kort daarna doodgemoe-dereerd naar huis te worden gestuurd.

Doortrapt

Wie het beleid van Rusland in het recente verleden heeft gevolgd, weet dat het Kremlin er alles aan doet om de OVSE als bewaker van de pan-Europese veiligheid en mensenrechten te ondermijnen. De Russische strategie is manifest. De instellingen die in Europa de normen en waarden moeten bewaken, zijn door een doortrapte Russische politiek sinds 2000 onderuitgehaald, gekraakt; *bashing* heet dat in het Engels. In december 2006 uitte de Russische minister van Buitenlandse Zaken, Sergej Lavrov, zijn ontevredenheid over de OVSE. De instelling moet zich hervormen en heroriënteren, zei hij,

anders zou ze een pijnlijke neergang kennen. Dat was duidelijke diplomatieke taal, die bedreigend had moeten overkomen in het arge-loze Westen. Zeker omdat de salonfähige Dmitri Medvedev, de huidige Russische premier, tegelijkertijd een eigen ontwerp van een nieuw veiligheidsverdrag voor Europa lanceerde, waaraan de NAVO-landen afzonderlijk mogen deelnemen, maar niet de NAVO als dusdanig.

Spionage

Dat de computers van het Belgische ministerie van Buitenlandse Zaken gehackt zijn door het Snake-virus hoeft niet te verbazen. Zulke computervirussen zijn voor het Kremlin het middel bij uitstek om hun aloude spionagetechnieken te moderniseren. De hele wereld begluren was altijd een belangrijk onderdeel van de Russische

geopolitiek. Minder geweten is dat het afkraken van een heel systeem rond mensenrechtenbescherming nog meer cruciaal is in de Russische geopolitiek van het "herdenken" van Europa. Rusland probeert door een eigen rapport te publiceren over de bescherming van de mensenrechten in de (West-)Europese landen en door te wijzen op "dubbele standaarden", die het Europese beleid zou hanteren. Rusland trekt de legitimiteit van verkiezingen – onder meer de Oekraïense – in twijfel door de specialisatie van de OVSE inzake verkiezingsmonitoring te betwisten. Rusland lacht ermee. Wat kon de ODHIR – *Office for Democratic Institutions and Human Rights in Europe* –, het OVSE-orgaan gespecialiseerd in verkiezingsmonitoring, in Oekraïne uitrichten, wanneer Rusland de pro-Russische steden en clans rechtstreeks kan aansturen?

Amerika toont zich sterk, vraagt Europa dezelfde (belachelijke) sancties te nemen als het zelf neemt en brengt zijn militaire machine op gang. Europa wordt aangezet, zelfs door zijn journalisten en academici, zich opnieuw te bewapenen. Het oude debat tussen transatlantisten en pacifisten is terug. Europa kreunt als een oude man die een onheilsvoorspelling in vervulling ziet gaan. Het is blind als het oud kabouterijtje uit het Russische sprookje, dat de beer niet zag binnenkomen in zijn huisje, verhuuld als die is in holdings als Gasprom en Lukoil. Gelukkig kent Europa ook zijn geschiedenis van heilsprofeeten. Of de Europese verkiezingen van vorige zondag een *window of opportunity* waren om zo'n figuren te vinden, is maar de vraag. III

Uw reacties zijn welkom op
redactie@tertio.be

Petro Porosjenko ging zondagochtend met zijn vrouw Kiezen. 's Avonds bleek de oligarch, eigenaar van de populaire nieuwszender 5 Kanal TV en Oekraïenes grootste snoepgoedfabrikant, voldoende stemmen achter zich te hebben om al in de eerste ronde president van Oekraïne te worden. De ervaren en pragmatische politicus belooft de banden met zowel de EU als Rusland aan te halen. © AFP